

**R. P. D. Thomæ Delbene Marvbiensis, Clerici Regvlaris,
Sacrae Theologiae Professoris ... De Immvnitae, Et
Ivrisdictione Ecclesiastica**

Bene, Thomas del

Lugduni, 1674

LI. An ingressus causa sit iusta in Episcopo, vt alicui Confirmationis
Sacramentum administret? Vbi etiam de ingressu pro bendictione, vel
consecratione Monialis, vel pro alia causa simili.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-98676](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-98676)

tur; quia reuera tunc ex causa necessaria, quam exequuntur, ingrediuntur: non possunt tamen tunc ingredi cum comitatu decenti, quia non instar nobilium, sed instar vilium sceminarum, seu famularum ingrediuntur.

3 Hinc sequitur, idem dicendum esse de illo, qui Monasterium ingreditur cum licentia Superioris ex causa vilis ministerij necessarii, sed simul intentionem habet turpiter loquendi, vel agendi cum Moniali; quia hæc praua intentio non tollit priorem ingrediendi causam, ob quam à Superiore ingrediendi licentiam obtinuit; quamvis ob prauum finem grauius peccet, & grauius poenis ob sacrilegij reatum, quem committit, plectendus sit. Vide Zerolam in *prax. p. 1. verb. Moniales, ad 8. quest. vers. ...* & Rodrig. *tom. 1. quest. 46. art. 3. notab. 2.* Etsi nonnulli non omnino improbabiler contrarium sentire videntur; forsitan ex eo, quia Superior in tali casu non præsumitur facultatem concessisse, quin neque concedere potuisset; sed quod dixi, est multo probabilius; quia hæc est conditionata Superioris voluntas, quæ nihil ponit in esse; & Ecclesia non iudicat de occultis.

DVBITATIO L.

An ingressus causa sit iusta in superiore, qui electioni Abbatissæ præsit, & Monialium vota suscipiat?

SVMMARIVM.

- 1 Superior non dicitur habere iustam causam ingrediendi clausuram ad præsidendum electioni Abbatissæ, & vota suscipienda.
- 2 Vota Monialium in electione Abbatissæ accipi possunt à superiore per fenestellam clausis Ecclesiæ ianuis.
- 3 Ingressus causa in electione Abbatissæ potest esse iusta, si opus sit sedare rixas, & altercationes Monialium, & tunc superior ingreditur comitatus iuxta motum Gregorij XIII.
- 4 Opinio Nauarri, & Rodriguez commendatur contra Azorium, & Llamam.

Respondetur, quod (licet Llamas in *Append. §. 7.* asserat; quia ante, & post electionem, & in ipsa electione debet Prælati exhortari, & dirigere Moniales, ad quæ facienda ipsius ingressus necessarius esse videtur) negandum tamen sit; quia hæc fieri commodè possunt clausis Ecclesiæ ianuis per fenestellam, per quam aliæ exhortationes quotidie fieri solent; tum quia ita clarè decedit Trident. *sess. 25. cap. 7. in fin. de Regular. ibi: Non ingrediatur, sed per fenestellam suscipiat*; & quamvis Concilium non utatur verbis præceptum, sed consilium denotantibus, tamen satis clarè decedit, hanc non esse iustam, & necessariam ingressus causam: & cap. 6. eiusdem sessionis sub excommunicationis latæ pœna ingressum præterquam in casibus necessariis, interdixit: tum quia ita declarauit S. Congregatio apud Barbosam de *iure Ecclesiæ. n. 171.* & Tamburin. de *iur. Abb. disputat. 24. quest. 8.* & docent Nauar. & Rodrig. in locis infra citandis, & alij, quos citat, & sequitur Lezana *tom. 1. cap. 25. num. 25.* & *verb. clausura, numero 32.* Villalob. *tom. 2. tract. 35. diff. 46. num. 12.* Bonac. de *claus. q. 4. punct. 4. n. 7.* & Diana *part. 3. tract. 2. resol. 67.*

Non nego tamen, quod si in electione concurrant circumstantiæ (verbi gratia sit magna subornationis suspicio, vel magna Monialium reuolutio) ob quas hic, & nunc ingressus Prælati prudenter iudicetur necessarius, licitum sit, Prælatus ingredi comitatum ab aliquibus, iuxta Motum Gregorij XIII. quem afferebam *suprà dubit. 35.* quia non præsumitur Tridentinum in tali casu tantæ necessitatis ad bonum Monasterij commune, quod pendet ex bona Abbatissæ electione, ingressum denegare. Villalob. Bonacina, & Diana in locis *suprà cit.* Miranda de *Monialib. quest. 2. art. 15. concl. 3.* Barbosa de *offic. & potest. Episc. allegat. 102. num. 47.* & Lezana loco *suprà cit.*

Et in hoc sensu verum est, quod ait Nauar. *Comment. 4. num. 59. de Regularib. & Rodrig. tom. 1. q. 99. Regul. q. 46. art. 4. in fin. & art. 5. in princip.* licitum scilicet esse ingressum vocati ad bonam Abbatissæ electionem dirigendam, quamvis dissentiat Azor *tom. 1. lib. 13. cap. 8. q. 6. & Llamas §. 8. in fine.*

DVBITATIO LI.

An ingressus causa sit iusta in Episcopo, ut alicui de Monasterio Confirmationis sacramentum administret? Vbi etiam de ingressu pro benedictione, vel Consecratione Monialis, vel pro alia causa simili.

SVMMARIVM.

- 1 Episcopus non habet iustam causam ingrediendi clausuram ad confirmandam Monialem, nisi ea sit infirmitas, ita ut non possit ad crates accedere, & periculum sit in mora.
- 2 Monialis commodè potest confirmari per fenestellam, per quam Moniales Eucharistiam recipiunt.
- 3 Idem dicas de benedictione, vel consecratione Monialis, de dando habitu, aut professione Nouitiæ, & his similibus.
- 4 Matri, forori, vel aliis Consanguineis Monasterium ingredi non licet, ut Monialem visitent, aut illius professioni, vel morti assistant.
- 5 Capellano, vel Confessario Monialium non licet ingredi clausuram in casu reuocationis sacramenti existentis in choro interiori, cum id fieri possit absque ingressu, & exponi per fenestellam in Ecclesiâ exteriori.

Respondetur negatiuè (nisi confirmanda sit infirmitas, ut non possit ad crates, vel fenestellam accedere; & periculum sit, quod absque tali sacramento moriatur (quia circa hunc casum potest id fieri commodè per fenestellam, per quam Moniales Eucharistiam recipiunt. Rodriguez *cit. tom. 1. quest. 47. art. 10.* & Llamas *cit. §. 8. in princ.*) Idem dicas in casu de benedictione, vel consecratione Monialis, vel de dando habitu, aut professione Nouitiæ, vel de dando velo solenniter professæ, vel de examinando Moniales; aut quascumque alias in Monasterio legitime morantes, idque propter eandem rationem dictam. Rodrig. & Llamas locis *suprà cit.* & declarauit S. Congregatio apud Barbosam de *iure Ecclesiastico num. 171.* & apud Tamburinum de *iure Abbat. disp. 24. quest. 8.* Vide etiam *dubit. 41.* ubi probabam neque licere matri, forori, vel aliis consanguineis Monasterium ingredi;

ut Monialem visitent, aut illius professioni, vel morti assistant.

- 5 Idemque dicas in casu de reuocatione Sacramenti existentis in choro interiori: quod scilicet neque possit Capellanus, vel Confessarius ingredi ad illud renouandum, cum reuocatio illius fieri possit absque ingressu, & exponi per fenestellam in Ecclesia exteriori existentem, & interiorem Chorum respicientem. Miranda q. 2. art. 19. & alij passim.

DUBITATIO LII.

An ingrediens Monialium Monasterium ex legitima licentia, teneatur finito negotio, statim egredi? Vbi etiam de requisitis ad licentiam ingressus.

SUMMARIUM.

- 1 *Ingressus Monialium Monasterium ex legitima licentia, tenetur finito negotio statim egredi.*
- 2 *Monialis ex legitima licentia e Monasterio egressa, tenetur finito negotio statim regredi.*
- 3 *Licentia ingrediendi non est concessa nisi ob causam, qua cessante, cessat ipsa licentia.*
- 4 *Præceptum de seruanda clausura est morale, & moraliter intelligendum.*
- 5 *Ingressus clausuram ex legitima licentia, si finito negotio moretur parumper ut circumspiciat ex curiositate, non peccabit, neque venialiter.*
- 6 *Ingressus Monasterium ex legitima licentia, si finito negotio parumper ibi demoretur circumspicendo ex praua intentione peccat, sed non contra præceptum clausuræ.*
- 7 *Ingressus Monasterium ex legitima licentia, si finito negotio ibi ex praua intentione, vel secundum moram moralem, vel longissimam moretur, non incurrit censuras, contra nonnullos, etiamsi habeat copulam cum Moniali.*
- 8 *Monialis legitime egressa, si finito negotio extra Monasterium degat cum quacumque praua intentione, & executione, non incurrit censuras, & cur.*
- 9 *Licentia ingrediendi olim aliquibus Mulieribus concessa, reuocata fuerunt, & per quos, & quomodo.*
- 10 *Mulieres seculares habentes licentiam ingrediendi, non possunt ea uti nisi accedat consensus Monialium capitulariter obtentus, secus incurrit censuras.*

- 1 **R**espondetur affirmatiue, idque propter easdem rationes, propter quas dubitat. 20. dicebam, Monialem legitima licentia e Monasterio egressam, teneri finito negotio, statim regredi; & patet, quia licentia ingrediendi non est concessa, nisi ob causam, quæ iam cessasse supponitur. Vide quæ dicebantur ibi, vide etiam collectorem priuilegior. Mendicant. verb. *Ingressus Monasteriorum Monial. not. ab. 1. ad fin. Rodrig. tom. 1. qq. Regular. q. 47. art. 11. Molfesum in sum. tract. 7. cap. 20. n. 40. Mirandam de Monialib. q. 2. art. 20. & Bonacinam de clausura q. 4. punct. 4. n. 22.*
- 4 At quia hoc præceptum (ut cit. dubitat. 20. dicebam) est morale, moraliter est intelligendum; præsertim quia sic iam vsu receptum est, etiam apud viros timorata conscientia, teste Molfesio loco supra cit. Vnde si quis ingressus, finito negotio per breuem moram demoretur, verbi gratia ex curiositate, quæ sunt in Monasterio circumspiciendo, non peccabit, neque etiam venialiter. Vide Collectorem, Rodriguez,

Molfesum, Mirandam, Bonacinam in locis supra cit. & Aloysium Bariolam in Aphorism. lit. M. verb. Moniales, §. 8.

Excipe, nisi adfit praua intentio; quia tunc peccabit quidem ratione prauæ intentionis, non tamen peccabit contra præceptum clausuræ; cum sit legitima licentia ingressus, & finito negotio, non sit moralis mora, ad quod tantum præceptum hoc obligationem inducit.

An autem in tali casu (si scilicet sit praua intentio, & moralis mora) contrahat etiam censuras?

Respondetur, quod quamvis affirmant Collector loc. cit. Llamas in Append. §. 10. Zechius tit. de Regularibus, cap. 3. n. 15. vers. 9. & Merolla tom. 1. disputat. 1. diff. 7. n. 498. & inclinent Naldus verb. Monialis, n. 15. & Bonacina cit. num. 22. negandum tamen sit; idque etiam si sic ingressus per longissimam moram ibi demoretur, & cum Moniali copulam habeat; sicuti Dubitat. 25. dicebam, Monialem legitime egressam, si finita egressus causa, diuturnam extra Monasterium moram trahat cum quacumque praua intentione, & executione, non incurrit censuras, quia reuera non dicitur hic egressus absque licentia; & censura (quæ non sunt amplianda, sed potius restringenda) contra egressam solum lata sunt. Vide Dianam part. 3. tractatu 2. resol. 67. Bonacinam de claus. q. 1. punct. 4. numero 3. & Zerolam verb. Moniales, ad 8. quæst. edit. 2.

Cæterum, licentias Mulieribus quibuscumque ingrediendi Monasteria Monialium concessas limitauit Paulus V. in Bulla, *Facultatum*, anno 1608. Et postea in Bulla, *Monialium*, anno 1612. omnino reuocauit omnes tales licentias, præcipiens quibuscumque mulieribus sub pœna excommunicationis latæ sententiæ sibi reseruatæ, ne prædicta Monasteria prætextu licentiarum ingrediantur; & Monasteriorum Abbatissis, seu Priorissis, & Superioribus sub eadem, & aliis pœnis, ne talem ingressum permittant. Vide Peirinum tom. 2. priuileg. *Minim. in Constit. 6. Pij V. numero 5.* Tandem Urbanus VIII. in Bulla 5. *sacrosanctum*, anno 1624. declarauit, consensum Monialium (qui requiritur ad hoc, quod scemina seculares ipsarum Monasteria ingrediantur) per easdem Moniales capitulariter, & per secreta suffragia præstandum esse, alias licentiæ huiusmodi mulieribus quibus concessæ fuerunt, nullatenus suffragentur, ibi: *Motu proprio, & ex certa scientia nostra harum serie decernimus, atque declaramus, consensum dictarum Monialium de cætero per easdem Moniales capitulariter, & per secreta suffragia præstandum esse, & præstari debere, alias licentiæ huiusmodi mulieribus, quibus concessæ fuerint, nullatenus suffragentur: & quæ sanctissimo Monialium Monasteria vigore licentiarum prædictarum, absque consensu capitulariter, ut præfertur, præstato, ingredi præsumpserint, sententias, censuras, & pœna contra clausuras Monasteriorum Monialium violantes inflictas se nouerint incursumas.* Loquitur itaque Pontifex (ut patet ex textu) in casu, quo dicte Mulieres ingredi velint ex vi licentiarum à Sede Apostolica concessarum. Vide Bonacinam in verb. *clausura*, quæst. 9. punct. 5.